

A TÁRSULAT 2018. ÉVI RENDEZVÉNYEI

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2018-ban számos programot valósít meg. A legfontosabb rendezvényekről adok rövid, felsorolásszerű tájékoztatást.

A 127 éves múlttal rendelkező Társulat egyik legfontosabb feladata a tehetség-gondozásban fontos szerepet játszó tanulmányi versenyek, rendezvények, tanár-továbbképzések szervezése, lebonyolításuk támogatása. Társulatunk minden évben az általános és középiskolában oktató pedagógusok részére akkreditált továbbképzést szervez. Idén március 14-től 17-ig, Szegeden lesz a **61. Országos Fizikatanári Ankét és Eszközbemutató**.

A Társulat – a National Instruments Hungary Kft.-vel – **myDAQ pályázat**ot hirdetett az általános és középfokú oktatásban résztvevő fizikatanároknak azért, hogy az NI myDAQ eszközt minél szélesebb körben megismertesse, oktatási alkalmazásait elősegítse. Ennek érdekében a myDAQ eszközt és a hozzá tartozó LabVIEW szoftvert alkalmazó iskolai kísérletek kidolgozását vártuk – 2018. január 19-ig – a pályázóktól. Az ünnepélyes díjátadó március 17-én, a Fizikatanári Ankéton, Szegeden lesz.

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportja ebben az évben április 17–19. rendezi meg a **XLIII. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamot** Hajdúszoboszlón, a Hunguest Hotel Béke szállodában.

Idén is meghirdetjük **A fizika mindenkié 4.0** országos rendezvényünket. Az esemény számos, helyi kezdeményezésű program sokszínű együttese lesz, a kollégák kérésére idén is két naposra tervezzük: 2018. április 20–21.

Ifjú Kutatók Nemzetközi Konferenciája versenyre minden évben választunk diákokat. A végleges névsor január 31-én, a hazai válogatóversenyen alakult ki. Ők a nemzetközi versenyre Szerbiába április 19–26. között fognak elutazni.

Az **Ifjú Fizikusok Nemzetközi Versenye** (IYPT) az egyik legrangosabb nemzetközi fizikaverseny, amelyen a diákok csapatban, valódi kísérleti és elméleti kutatómunkát végeznek, előre megadott fizikai problémák kapcsán. 2018 áprilisában, a válogató verseny második, szóbeli fordulóján kerülnek kiválasztásra az Ifjú Fizikusok Ausztriai Versenyén és az IYPT-n résztvevők. 2018. július 19–26. között Kínában rendezik meg a 31. IYPT-t.

A Társulat idén május 12-én, szombaton tartja éves **Küldöttközgyűlését**.

A 2017–2018-as tanévben 28. alkalommal hirdetjük meg az **Öveges József Kárpát-medencei Fizikaversenyt**. Az 1. (iskolai) fordulót (2018. február 6.) és a 2. (megyei/fővárosi) fordulót (2018. március 20.) követően május 25–27. között Győrben lesz a döntő. A háromfordulós versengésben valamennyi megye részt vesz, és a határon túli meghívott versenyzők is bekapcsolódnak a megmérettetésbe.

Az évente megrendezésre kerülő **Fizikus Doktoranduszok Országos Konferenciája** (2018. június 14–17. Balatonfenyves) a doktori képzésben résztvevő hallgatóknak biztosít lehetőséget, hogy megismerjék egymás munkáját, kitekintést nyerjenek a fizika más területeire, és megismerjék a doktori képzésbe bekapcsolódó hazai vállalatoknál és kutatóintézetekben folyó tevékenységet és kutatási irányzatokat.

A Kutatók Éjszakája keretében szeptemberben megrendezzük az **Öveges Tanár úr utódai – Fizikai kísérletek nem csak tudósoknak** eseményünket.

A **Science on Stage**, azaz a **Színpadon a Természettudomány** egy olyan nemzetközi fesztivál, amelyen a tanárok megoszthatják módszereiket, kísérleteiket, tapasztalataikat. Minden résztvevő ország megszervezi a találkozó nemzeti fordulóját, ahol kiválogatják a küldötteket. Idén októberben ismét kiválogatjuk a legjobb projektekből a 2019-es nemzetközi rendezvény résztvevői gárdáját.

Az adott évben vagy a következő évben érettségizőknek kiírt **Eötvös Loránd Fizikaversenyt** minden évben meghirdetjük, az idei versenyt 2018. október 12-én tervezzük megrendezni.

Az év egyik kiemelkedő eseménye lesz a Trefort-kertben elhelyezendő **Eötvös-emléktábla** felavatása 2018. október 12-én, amit összekötünk majd az EPS 50. évfordulójának megünneplésével.

A rendezvényekre mindenkit szeretettel várunk.

Groma István
Groma István

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

A Matematikai és Természettudományi Értesítőt az Akadémia 1882-ben indította
A Matematikai és Fizikai Lapokat Eötvös Loránd 1891-ben alapította

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:

Lendvai János

Szerkesztőbizottság:

Bencze Gyula, Biró László Péter, Czitrovszky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Koppa Pál, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:

Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:

szerkesztok@fizikaiszemle.hu

A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:

<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:

Körpanorámakép egy töről, erdős partjáról és a tiszta égboltról naplementekor.

Középpütt jól látszik az észak-dél irányban, a zeniten át húzódó, sötétkék égboltsáv – ahonnan függőlegesen poláros fény esik a tótükkörre – és az alatta lévő vízfelszínen kialakuló Brewster-féle sötét folt.

A polárszűrő nélkül készült kép függőlegesen majdnem háromszorosán nyújtott. Horváth Gábor és munkatársai írásához. (John Wood felvétele, <https://www.360cities.net/image/pro/twilight-at-white-pond>).

TARTALOM

A Társulat 2018. évi rendezvényei (<i>Groma István</i>)	37
<i>Horváth Gábor, Takács Péter, Barta András, David Pye</i> : A vízfelszín Brewster-féle sötét foltjának polarizáció-optikája – 1. rész <i>Egy szabad szemmel is sokszor észlelhető optikai jelenség részletes elméleti tárgyalása és modellezése</i>	39
<i>Cserháti Csaba, Párditka Bence, Tomán János, Csik Attila, Erdélyi Zoltán</i> : Szilárdtest-reakció nanoskálán <i>Szilárd balmazállapotú anyagokban lejátszódó csíráképződési folyamatokban, amikor a fázishatár közelében éles a koncentrációváltozás, akkor az átalakulási folyamatok leírásában az atomi szintű kinetikát is figyelembe kell venni</i>	45
<i>Radnóti Katalin</i> : Látogatás a csernobili atomerőműben – 2. rész <i>Helyszíni tapasztalatok a katasztrófa után három évtizeddel a lezárt terület belsejében</i>	51

A FIZIKA TANÍTÁSA

<i>Gombkötő Balázs, Bokor Nándor</i> : Holográfia a tanteremben <i>Akár egy középiskolai tanteremben is felépíthető transzmissziós és reflexiós holografikus elrendezések bemutatása</i>	56
<i>Szabó Róbert</i> : Történelmi szimuláció: a távolsági ágyúzás fizikája <i>Fizika egy történelmi esemény, az 1918. márciusában felállított német csodafegyver, a Párizs-ágyú bevetésének tárgyalásában</i>	60
<i>Gyermán György</i> : Problémaalapú tanulás egy nyertes pályázat tükrében <i>Fizika- és informatikaórákon tanultak hasznosítása számítógépvezérelt biztonsági rendszerek megtervezésére és felépítésére egy településmaketten</i>	65

KÖNYVESPOLC

Rajkovits Zsuzsanna: Fizika az élő természetben (<i>L. J.</i>)	67
Benkő József, Mizser Attila (szerk.): Meteor csillagászati évkönyv 2018 (<i>Füstöss László</i>)	69

HÍREK – ESEMÉNYEK

In memoriam Janszky József (<i>Czitrovszky Aladár</i>)	71
Utazási ösztöndíj nemzetközi Science on Stage Fesztiválon részt vett tanároknak	72
Az Eötvös Társulat kitüntetései és díjai – felhívás javaslatlételre	72

The events of the Eötvös Society in 2018 (*J. Groma*)

G. Horváth, P. Takács, A. Barta, D. Pye: Polarization optics of the Brewster's dark patch visible on water surfaces – part I

Cs. Cserháti, B. Párditka, J. Tomán, A. Csik, Z. Erdélyi: Solid state reactions on nano scale

K. Radnóti: Excursion to the Chernobyl power plant – part II

TEACHING PHYSICS

B. Gombkötő, N. Bokor: Holography in the class room

R. Szabó: Historical simulation: physics of long distance gun firing

Gy. Gyermán: Problem based learning in the light of winning proposal

BOOKS, EVENTS

Fizikai Szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

megjelenését támogatják:

